

Dosarul nr.2ra-937/20

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : G. Stratulat)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎN C H E I E R E

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ganea Sergiu, reprezentat de avocatul Iurie Alexa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ganea Sergiu împotriva lui Dobîndă Ivan, Branțeva Tatiana și Dobîndă Galina privind declararea nulității contractului de donație,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019 prin care s-a respins apelul declarat Ganea Sergiu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 februarie 2020,

c o n s t a t ă :

La 20 aprilie 2016, Ganea Sergiu s-a adresat în instanță cu o chemare în judecată împotriva Dobîndă Ivan, Branțeva Tatiana și Dobîndă Galina privind declararea nulității contractului de donație.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a relatat că, prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 7 aprilie 2010, Dobîndă Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al Republicii Moldova pentru fapta penală manifestată în sustragerea de la acesta, prin înșelăciune și abuz de încredere a sumelor bănești de 390 000 lei și 56 000 dolari.

La 23 aprilie 2010, sentința a rămas definitivă prin neatacare și în prezent Dobîndă Ivan își ispășește pedeapsa stabilită în penitenciarul nr.9, or. Cricova, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 5 martie 2015 a fost dispusă încasarea de la Dobîndă Ivan în beneficiul lui Ganea Sergiu a sumei de 390 000 lei și 56 000 dolari cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, iar hotărârea a intrat în vigoare la 7 aprilie 2015, fiind eliberat și titlul executoriu.

Prin scrisoarea executorului judecătoresc Cațer Victor din 01 martie 2016, a fost comunicat creditorului Ganea Sergiu despre imposibilitatea executării documentului executoriu din motivul că debitorul Dobîndă Ivan nu dispune de mijloace bănești sau bunuri din contul cărora este posibil de executat documentul executoriu.

Cu toate acestea, declară că drept urmare a verificării registrului bunurilor imobile în privința apartamentului nr. XXX de pe adresa mun. Chișinău, str. Miorița XXX a

constatat că apartamentul dat, în perioada anilor 1998, aparținea în proprietatea comună în devălmășie soților Dobîndă Ivan și Breanțeva Tatiana în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 05 noiembrie 1998, iar la 27 decembrie 2008, Dobîndă Ivan și Breanțeva Tatiana au donat apartamentul în cauză fiicei sale Dobîndă Galina, care locuia și locuiește până în prezent în apartamentul dat cu mama sa Breanțeva Tatiana.

Astfel, consideră că contractul de donație a apartamentului nr. XXX de pe adresa mun. Chișinău, str. Miorița XXX, semnat între Dobîndă Ivan și Breanțeva Tatiana în calitate de donatori și Dobîndă Galina în calitate de donatar, este lovit de nulitate absolută în temeiul art. 221 alin. (1) Cod civil, din motivul că este fictiv, fiind încheiat fără intenția de a produce efecte juridice.

La data semnării contractului de donație nr. 6469 din 27 decembrie 2008, urmărirea penală pe faptul acțiunilor de escrocherie comise de către Dobîndă Ivan în privința lui Ganea Sergiu au fost în plină desfășurare.

Ca urmare, pentru a evita răspunderea materială și aplicarea sechestrului asupra patrimoniului lui Dobîndă Ivan, ultimul în comun cu Breanțeva Tatiana au întreprins măsuri pentru a ascunde patrimoniul, care eventual putea fi urmărit în urma constatării vinovăției lui Dobînda Ivan.

Acest scop ilegal a fost atins de către pârâți prin înscrierea formală a apartamentului pe numele fiicei sale, Dobînda Galina fără intenția de a transmite dreptul de proprietate și doar cu scopul creării aparenței săvârșirii actului juridic de donație.

Reclamantul consideră că contractul de donație nr. 6469 din 27 decembrie 2008 este semnat fără intenție de a produce efecte juridice și este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic stabilit în art. 195 Cod Civil - intenția de a naște, de a modifica sau de a stinge drepturile și obligațiile civile, totodată invocă că manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este un fals și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, și crearea aparenței existenței actului juridic în realitate.

Până la semnarea contractului în litigiu cât și după, toate părțile acestuia au viză de reședință în apartamentul dat, locuiau și locuiesc acolo, cu excepția lui Dobînda Ivan, ceea ce încă o dată indică la intenția de a crea impresia lipsei patrimoniului și nu la modificarea drepturilor civile a părților contractului, iar în astfel de împrejurări este evident că prin acest act juridic fictiv, pârâții au prejudiciat interesul și dreptul legal al reclamantului de a cere recuperarea pagubei cauzate de către Dobînda Ivan prin urmărirea bunurilor ultimului.

În cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Dobînda Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost stabilit cu certitudine că a primit de la dânsul sub diferite pretexte mijloace bănești în suma totală de 390 000 lei și 56 000 dolari, iar această sumă a fost primită de pârât prin înșelăciune sub pretextul angajamentului de acordare în schimb a unor terenuri în raza mun. Chișinău, angajament care nu a fost îndeplinit din motivul însușirii banilor de către pârât în folos propriu.

Ganea Sergiu solicită, declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 6469 din 27 decembrie 2008 semnat între Dobînda Ivan și Breanțeva Tatiana în calitate de donatori și Dobînda Galina în calitate de donatar prin care a fost donat apartamentul nr. XXX de pe adresa mun. Chișinău, str. Miorița, XXX, cu repunerea părților în situația inițială, cu încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 4 februarie 2019, acțiunea

depusă de Ganea Sergiu, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, potrivit rechizitorului din cauza penală de învinuire a lui Dobândă Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, cauza penală a fost pornită la 25 februarie 2009, adică ulterior încheierii contractului de donație nr.6469 din 27 decembrie 2009, prin care Dobândă Ivan a donat bunul imobil care îl deținea în coproprietate cu soția sa.

Instanța a conchis lipsa de intenție a părților contractului de donație de a nu executa contractul de donație și de a nu fi producător de efecte juridice.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 februarie 2019, Ganea Sergiu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 februarie 2019 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019 a fost respins apelul declarat de Ganea Sergiu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 februarie 2019.

La 17 martie 2020, Ganea Sergiu, reprezentat de avocatul Iurie Alexa a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 februarie 2019 și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este cu de acord soluția instanțelor ierarhic inferioare. În susținerea soluției adoptate, instanța de fond a invocat motivul precum că, înstrăinarea apartamentului în litigiu a avut loc anterior începerii urmăririi penale în privința lui Dobânda Ivan și ca urmare, lipsește temeiul declarării nulității contractului de donație.

Instanța de apel la motivarea soluției s-a limitat la argumentele primei instanțe, fără a fi apreciate alegațiile apelantului. Nu a luat în considerație că situația de-facto contravine judecărilor instanței de fond care s-a referit cel puțin greșit la cronologia evenimentelor.

În opinia recurentului a avut loc a motivare insuficientă a hotărârilor judecătorești de către instanțe ierarhic inferioare. Instanța de fond și cea de apel nu au invocat motive ce au determinat să respingă probe în susținerea poziției reclamantului privind existența altui scop decât un raport juridic formal declarat de părțile contractului de donație.

Recurentul și-a întemeiat în drept cerere de recurs în temeiul art. 432, alin.(2) lit. a), b) și c) Cod de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 noiembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului nu este clar la ce dată instanța de apel a expediat părților decizia motivată și totodată, lipsesc date referitoare la recepționarea deciziei de către recurent.

Cererea de recurs a fost declarată la 17 martie 2020, astfel în lipsa a careva date referitoare la recepționarea deciziei motivate, instanța consideră recursul depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune

expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 01 iunie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența expedită în adresa lui Dobîndă Ivan fiind returnată instanței, cu mențiunea eliberat din locul de detenție, iar reprezentantul acestuia, avocatul Negura Ivan a recepționat recursul la 5 iunie 2020, potrivit avizului de recepție (f. d. 150-152).

Până la data examinării recursului, intimații referință nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței,

pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ganea Sergiu, reprezentat de avocatul Iurie Alexa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ganea Sergiu, reprezentat de avocatul Iurie Alexa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru